

We Lwowie, dnia 30. października 1906 r.

Aleg. 10

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycyi nauczycieli i nauczycielek tudzież wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie dodatków pięcioletnich lub osobistych, emerytury i t. p.

Wysoki Sejmie!

Ogólnemi uchwałami z dnia 3. listopada 1903 i 12. listopada 1904, tudzież specjalną uchwałą z dnia 21. listopada 1905 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, by cały szereg petycyj ze sfer nauczycielskich o dodatkowe policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie dodatków pięcioletnich lub osobistych, emerytury, pensyi wdowiej, daru z łaski, o podwyższenie pensyi wdowiej i t. p., zbadał w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i przedłożył Wys. Sejmowi w tym przedmiocie sprawozdanie wraz ze swymi wnioskami.

Wskutek tych uchwał Wys. Sejm przedkłada Wydział krajowy niniejsze sprawozdanie, nadmieniając, że do chwili wygotowania tegoż otrzymał od c. k. Rady szkolnej krajowej opinię o następujących petycyach:

I. Czynnych, emerytowanych i byłych nauczycieli.

1. *Włodzimierza Borkowskiego* emeryt. naucz. o przyznanie mu jednego dodatku pięcioletniego a tem samem podwyższenie emerytury. (LW. 91.888/905).
2. *Pawła Mospaniuka* nauczyciela w Doroszowie o przywrócenie mu dodatków pięcioletnich. (LW. 92.357/905).
3. *Jana Wrześniaka* tymczasowego nauczyciela w Brzozie o przyznanie mu emerytury. (LW. 96.638/905).
4. *Mikołaja Kaudelki* emeryt. nauczyciela o przywrócenie mu dodatków pięcioletnich. (LW. 21.970/906).
5. *Marcina Rembacza* emeryt. nauczyciela o przyznanie mu dodatku osobistego do emerytury. (LW. 24.442/906).
6. *Jana Macewicza* nauczyciela w Horodence o przyznanie mu dodatku pięcioletniego. (LW. 39.749/906).

7. *Grzegorza Rogowskiego* emer. nauczyciela o policzenie do emerytury dziesięciu lat służby i o zapomogę. (LW. 39.756/906).

8. *Ludwika Rożołowskiego* emer. nauczyciela o przyznanie dodatku osobistego do emerytury. (LW. 41.324/906).

9. *Apolinarego Staszewskiego* emeryt. nauczyciela o podwyższenie emerytury. (LW. 41.324/906).

10. *Piotra Kostruby* nauczyciela w Jagielnicy starej o uzupełnienie poborów na poprzednich jego posadach nauczycielskich. (LW. 48.953/906).

11. *Emila Wędziłowicza* byłego nauczyciela pomocniczego o przyznanie emerytury względnie odprawy. (LW. 52.402/906).

12. *Zdzisława Misiewicza* emeryt. nauczyciela o podwyższenie emerytury. (LW. 53.751/906).

13. *Władysława Monseua* emeryt. nauczyciela o przyznanie mu szóstego dodatku pięcioletniego. (LW. 54.638/906).

14. *Jana Mrzygłockiego* byłego nauczyciela o częściowy zwrot złożonego przezeń stypendyum pedagogicznego dla uzyskania zwolnienia z zawodu nauczycielskiego. (LW. 56.047/906).

15. *Hilarego Liskowackiego* emeryt. nauczyciela o podwyższenie emerytury. (LW. 56.491/906).

16. *Juliana Hankienicza* emeryt. nauczyciela o podwyższenie emerytury. (LW. 56.850/906).

17. *Teodora Marszałuka* emeryt. nauczyciela o policzenie do emerytury czasu służby nauczycielskiej przed przerwą. (LW. 62.271/906).

18. *Adama Laskowskiego* nauczyciela w Jezierzanach o policzenie do emerytury czasu służby niepoliczonych z powodu braku kwalifikacji. (LW. 64.129/906).

19. *Jana Olchowego* emeryt. nauczyciela o policzenie do emerytury czasu służby przed kwalifikacją względnie podwyższenie emerytury. (LW. 66.697/906).

20. *Fryderyka Schöppa* nauczyciela w Hanuminie o policzenie do emerytury lat służby spędzonych przy szkołach prywatnych. (LW. 72.329/906).

21. *Andrzeja Myszała* emeryt. nauczyciela o podwyższenie emerytury. (LW. 73.169/906).

22. *Bartłomieja Kolbiarza* emeryt. nauczyciela o podwyższenie emerytury lub przyznanie dodatku osobistego. (LW. 73.169/906).

23. *Jana Lubieńca* emeryt. nauczyciela o przyznanie mu szóstego dodatku pięcioletniego, względnie podwyższenie emerytury. (LW. 75.409/906).

24. *Józefa Milewskiego* emeryt. nauczyciela o przyznanie dwóch dodatków pięcioletnich, podwyższenie emerytury i zapomogę. (LW. 76.636/906).

25. *Wincentego Momuta* emeryt. nauczyciela o przyznanie drugiego dodatku pięcioletniego względnie podwyższenie emerytury. (LW. 76.637/906).

26. *Stanisława Szarka* dyrektora szkoły dwuklasowej z dopełniającym kursem rolniczym w Dąbiu pod Krakowem o przyznanie mu dodatku osobistego, wliczanego do emerytury. (LW. 87.394/906).

27. *Antoniego Głodta* emeryt. nauczyciela o przyznanie mu szóstego dodatku pięcioletniego, względnie podwyższenie emerytury. (LW. 103.840/906).

28. *Leona Chlebowickiego*, emeryt. nauczyciela o wliczenie 6 lat służby do emerytury, względnie o podwyższenie emerytury. (LW. 116.766/906)

II. Czynnich nauczycielek tudzież wdów i sierót po nauczycielach.

29. *Maryi Bielowieckiej* wdowy po nauczycielu o przyznanie pensji wdowiej i zaopatrzenia dla dzieci. (LW. 67.343/905).

30. *Maryi Kruszelnickiej* wdowy po nauczycielu o stałe zaopatrzenie lub zapomogę. (LW. 93.595/905).

31. *Hipolity Sozańskiej* sieroty po nauczycielu o przyznanie stałego zaopatrzenia. (LW. 99.379/905).
32. *Ludwika Hanulowej* wdowy po nauczycielu o przyznanie, względnie przedłużenie dodatku na wychowanie młodszych dzieci. (LW. 100.036/905, 94.712/906).
33. *Konstancyi Polatyńskiej* wdowy po nauczycielu o przyznanie pensyi wdowiej, względnie odprawy. (LW. 106.332/905).
34. *Maryi Hamerskiej* wdowy po nauczycielu o przyznanie pensyi wdowiej i datku na wychowanie dzieci. (LW. 109.175/905).
35. *Julii Wyrobiszowej* wdowy po nauczycielu o podwyższenie pensyi wdowiej. (LW. 51.849/906).
36. *Celestyny Ziółowskiej* wdowy po nauczycielu o podwyższenie wsparcia wdowiego. (LW. 53.869/906).
37. *Katarzyny Kaczorowej* wdowy po nauczycielu o przyznanie dla niej i dla dzieci dożywotniej zapomogi. (LW. 56.849/906).
38. *Antoniny Malawskiej* wdowy po nauczycielu o przyznanie zaopatrzenia dla niej i dla syna. (LW. 58.326/906).
39. *Olimpii Janowskiej* nauczycielki szkoły żeńskiej im. ks. Issakowicza we Lwowie o policzenie do emerytury lat służby od roku szkolnego 1878/9. (LW. 59.176/906).
40. *Zofii Grünbergowej* nauczycielki szkoły ludowej w Zniesieniu o policzenie do emerytury czterech lat służby przed kwalifikacją. (LW. 60.583/906).
41. *Julii Chareźowej* wdowy po nauczycielu o kwartał pozgonny lub zapomogę. (LW. 64.130/906).
42. *Maryi Baczyńskiej* wdowy po nauczycielu o podwyższenie pensyi wdowiej. (LW. 79.567/906).
43. *Tekli Itasiewiczowej* wdowy po nauczycielu o podwyższenie pensyi wdowiej lub zapomogę. (LW. 79.371/906).
44. *Julii Klisiewiczowej* wdowy po nauczycielu o zaopatrzenie. (LW. 79.371/906).
45. *Pauliny Paniczewskiej* wdowy po nauczycielu o podwyższenie daru z łaski na wychowanie dzieci, względnie przyznanie pensyi wdowiej. (LW. 80.601/906).
46. *Kazimierzy z Zielińskich Januszewskiej* o udzielenie zapomogi na pokrycie kosztów leczenia i pogrzebu ojca petentki ś. p. Tomasza Zielińskiego, emeryt. naucz. ludowego. (LW. 91.397/906).
47. *Tekli Lubasowskiej* wdowy po nauczycielu o podwyższenie pensyi wdowiej. (LW. 106.454/906).

Przedkładając Wysokiemu Sejmowi niniejsze sprawozdanie, nważa Wydział krajowy za swój obowiązek uzasadnić w kilku słowach przedłożone poniżej wnioski.

Treścią wszystkich tych petycyj są żądania petentów, by Wysoki Sejm wbrew obowiązującej ustawie o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego z dnia 11. czerwca 1905 Dz. u. i rozp. kr. Nr. 73 policzył im wyjątkowo w drodze łaski dodatkowo lata służby do emerytury, przyznał dodatki pięcioletnie, przyznał względnie podwyższył wymierzoną emeryturę, pensyę wdowią lub stałe zaopatrzenie.

Petycyje zaś swe uzasadniają prawie wszyscy petenci wyłącznie względem na oplakane stosunki materyalne, w jakich się znajdują.

Jakkolwiek Wydział krajowy pragnąłby przyjść z pomocą petentom i jakkolwiek jest z uznaniem dla pracy petentów, której skuteczność stwierdza c. k. Rada szkolna krajowa w znacznej ilości wypadków, to jednak przy załatwieniu sprawy i przedłożeniu swych wniosków stoi Wydział krajowy na tem zasadniczym stanowisku, że ma na oku przede wszystkim przepisy obowiązującej ustawy.

Z tego względu popiera Wydział krajowy wobec Wys. Sejmu tylko te petycje i co do nich dodatnie czyni wnioski, które same i opinia o nich c. k. Rady szkolnej krajowej niezbitnie stwierdzają, że ścisłe stosowanie do petentów litery obowiązującej ustawy, stawiałoby proszących, względnie pozostałe po nich rodziny w niezwykle trudne położenie materialne, lub gdzie nadzwyczajne i na wyjątkowe traktowanie sprawy zasługujące okoliczności przemawiają za petentami.

Wydział krajowy uważa zresztą za zbyt czyste bliżej uzasadniać słuszność takiego właśnie stanowiska w tej sprawie, i niemożność uważania samych tylko niepomyślnych stosunków finansowych petentów za decydujące przy traktowaniu tych petycyj, wobec okoliczności, że Wysoki Sejm uchwałami swemi z dnia 4. listopada 1904 i z dnia 3. listopada 1905 przyjął do wiadomości analogiczne sprawozdania Wydziału krajowego z petycji o tych samych albo podobnych żądaniach pochodzących ze sfer nauczycielskich, a wnioski Wydziału krajowego na tej właśnie zasadzie oparte zatwierdził swoją uchwałą.

Wydział krajowy jednak nawet i w tych wypadkach, w których głównie bardzo niepomyślne stosunki materialne petentów przemawiają za uwzględnieniem ich petycyj, wnosi na przychylnie ich załatwienie, o ile nabrał przekonania, że zasługują na uwzględnienie i gdzie przez udzielenie jednorazowych zasiłków można przyjść ze skuteczną pomocą.

Wnioski te opiewają na udzielenie petentom wskutek ich przykrych materialnych stosunków jednorazowych darów z łaski.

Wydział krajowy przedkłada wnioski na przejście do porządku dziennego nad petycjami tych petentów, dla których rezultat badania ich próśb wypadł niekorzystnie. Wreszcie zaznacza Wydział krajowy, że podobnie jak w latach ubiegłych zwrócił bezpośrednio petentom ich próśby z oznajmieniem, że nie będzie przedkładał Wys. Sejmowi żadnych wniosków co do takich petycyj, których treść jest identyczną z treścią petycji już poprzednio przez Wys. Sejm nieuwzględnionych, lub które nie uzyskały poparcia ze strony c. k. Rady szkolnej krajowej, względnie sejmowej komisji szkolnej, a jako niezadowolone przez Wys. Sejm zostały ogólną uchwałą sejmową z dnia 3. listopada 1903 i 12. listopada 1904 przekazane Wydziałowi krajowemu.

Nadmienia w końcu Wydział krajowy, że petycja Julii Klisiewiczowej wdowy po nauczycielu o zaopatrzenie stała się bezprzedmiotową z powodu śmierci petentki.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. 1. *Pawłowi Mospaniukowi*, nauczycielowi kierującemu w Dereszowie wielkim, przyznaje Sejm w drodze łaski trzy dodatki pięcioletnie po 100 K, więc w łącznej kwocie 300 K, począwszy od 1. stycznia 1907;

2. *Janowi Wrześniakowi* tymczasowemu nauczycielowi w Brzozie przyznaje Sejm w drodze łaski emeryturę w kwocie 240 K rocznie, na czas niezdolności do służby, począwszy od 1. stycznia 1907;

3. *Marcinowi Rembaczowi*, emerytowanemu nauczycielowi przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek osobisty do emerytury w kwocie 200 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

4. *Ludwikowi Rożołowskiemu*, emerytowanemu nauczycielowi przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek osobisty do emerytury w kwocie 200 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

5. *Apolinaremu Staszewskiemu*, emerytowanemu nauczycielowi przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek osobisty do emerytury w kwocie 200 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

6. *Emilowi Wędziłowiczowi*, byłemu nauczycielowi przyznaje Sejm w drodze łaski emeryturę w kwocie 300 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

7. *Janowi Mrzygłockiemu*, byłemu nauczycielowi zwraca Sejm w drodze łaski kwotę 412 K. odpowiadającą dwóm trzecim częściom kwoty 620 K pobranej przez petenta w czasie studyów w seminarjum nauczycielskiem tytułem stypendyum pedagogicznego a następnie zwróconej funduszowi krajowemu szkolnemu.

8. *Hilaremu Liskowackiemu* emerytowanemu nauczycielowi podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę do kwoty 800 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

9. *Julianowi Hankiewiczowi* emerytowanemu nauczycielowi podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę do kwoty 500 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

10. *Adamowi Laskowskiemu* nauczycielowi w Jezierzanach wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury lata służby nauczycielskiej przed uzyskaniem kwalifikacyi przez petenta — na wypadek spensjonowania;

11. *Fryderykowi Schöppowi* nauczycielowi w Hanuinie przyjmuje Sejm w drodze łaski pięć lat służby nauczycielskiej z czasu nauczania petenta w szkołach prywatnych, i wlicza te lata do emerytury na wypadek spensjonowania petenta;

12. *Andrzejowi Myszałowi* emerytowanemu nauczycielowi przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek osobisty do emerytury w kwocie 100 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

13. *Stanisławowi Szarkowi* dyrektorowi szkoły dwuklasowej z dopełniającym kursem rolniczym w Dąbiu pod Krakowem przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek osobisty w kwocie 300 K rocznie, na czas czynnej służby petenta, i niewliczalny do emerytury, począwszy od 1. stycznia 1907;

14. *Zdzisławowi Misiewiczowi* emerytowanemu nauczycielowi podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę do kwoty 625 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

15. *Teodorowi Marszałkowi* emerytowanemu nauczycielowi podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę do kwoty 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

16. *Leonowi Chlebowickiemu*, emerytowanemu nauczycielowi wlicza Sejm w drodze łaski sześć lat służby do emerytury i podwyższa ją z kwoty 810 do kwoty 990 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907.

17. *Maryi Bielowieckiej*, wdowie po nauczycielu przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie w kwocie 333 K 33 h. rocznie i dodatek dla dwojga małoletnich dzieci w kwocie łącznej 166 K 67 h. rocznie aż do czasu osiągnięcia przez każde dziecko 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1907;

18. *Ludwice Hanulowej*, wdowie po nauczycielu przyznaje Sejm w drodze łaski datek na wychowanie dzieci w kwocie 400 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907, aż do czasu, gdy dziewięć z rzędu dziecko petentki, tj. syn Mikołaj Bronisław dw. im. ukończy 20. rok życia tj. do 8. listopada 1910. lub do wcześniejszego tegoż zaopatrzenia;

19. *Konstancyi Palatyńskiej*, wdowie po nauczycielu przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrzenie wdowie w kwocie 240 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907;

20. *Maryi Hamerskiej*, wdowie po nauczycielu przyznaje Sejm w drodze łaski datek na wychowanie trojga dzieci petentki, w kwocie 80 K dla każdego dziecka rocznie, aż do ukończenia każdego z nich 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia, począwszy od 1. stycznia 1907;

21. *Olimpii Janowskiej* nauczycielce szkoły żeńskiej im. ks. Issakowicza we Lwowie przyjmuje Sejm w drodze łaski z czasu służby petentki od 22. września 1879 do 31. marca 1895 — dziesięć lat służby, i wlicza te ostatnie lata petentce do emerytury, na wypadek spensjonowania;

22. *Paulinie Paniczewskiej*, wdowie po nauczycielu podwyższa Sejm w drodze łaski dar na wychowanie czworga dzieci petentki do 240 K rocznie, począwszy od 1. stycznia 1907, aż do czasu, gdy każde z dzieci petentki dojdzie do 20. roku życia, lub uzyska wcześniejsze zaopatrzenie.

II. Jednorazowy zasiłek przyznaje Sejm w drodze łaski:

- a) *Grzegorzowi Rogowskiemu* emer. naucz. (p. 7) w kwocie stu (100) K ;
- b) *Janowi Lubieńcowi* emeryt. naucz. (p. 23) w kwocie stu (100) K ;
- c) *Antoniemu Głodtowi* emer. naucz. (p. 27) w kwocie dwustu (200) K ;
- d) *Maryi Kruszelnickiej* wdowie po naucz. (p. 30) w kwocie dwustu (200) K ;
- e) *Celestynie Ziółowskiej* wdowie po naucz. (p. 36), w kwocie stu (100) K ;
- f) *Katarzynie Kaczorowej* wdowie po naucz. (p. 37) w kwocie stu (100) K ;
- g) *Antoninie Malawskiej* wdowie po naucz. (p. 38) w kwocie stu (100) K ;
- h) *Julii Chareźowej* wdowie po naucz. (p. 41) w kwocie stu (100) K ;
- i) *Maryi Baczyńskiej* wdowie po naucz. (p. 42) w kwocie stu (100) K ;
- j) *Tekli Ilusiewiczowej* wdowie po naucz. (p. 43) w kwocie ośmdziesiąt (80) K ;
- k) *Kazimierze z Zielińskich Januszewskiej* sierocie po naucz. (p. 46) w kwocie dwustu (200) K ;
- l) *Tekli Lubasowskiej* wdowie po naucz. (p. 47) w kwocie stu (100) K.

III. Nad petycjami:

Włodzimierza Borkowskiego (p. 1), *Mikołaja Kaudelki* (p. 4), *Jana Macewicza* (p. 6), *Piotra Kostruby* (p. 10), *Władysława Monseua* (p. 13), *Jana Olchowego* (p. 19), *Bartłomieja Kolbiarza* (p. 22), *Józefa Milewskiego* (p. 24), *Wincentego Momuła* (p. 25), *Hipolity Sozańskiej* (p. 31), *Julii Wyrobiszowej* (p. 35), *Zofii Grünbergowej* (p. 40) — przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni, w r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński, w. r.

Członek Wydziału krajowego.